

Collection of Ślokās (Grade 12)

<i>Bhagavadgīta Chapter 2</i>	
<i>atha dvitī-yo-dhyāyah</i>	
<i>sañjaya uvāca</i>	<i>sañjaya uvāca</i>
1. <i>tam tathā kṛpayā-viṣṭam aśru-pūrṇā-kulek-ṣaṇam viṣī-dantam-idam vākyam uvāca madhu-sūdanaḥ</i>	9. <i>eva-muktvā hṛṣikeśam guḍā-keśaḥ parantapaḥ na yotsya iti govindam- uktvā tūṣṇīm babhūva ha</i>
<i>śrī-bhagavān uvāca</i>	
2. <i>kutastvā kaśmalam idam viṣame samu-pasthitam anārya-juṣṭam-asvargyam akīrti-karam-arjuna</i>	10. <i>tamuvinā hṛṣikeśaḥ praha-sanniva bhārata senayor-ubhayor-madhye viṣī-dantam-idam vacaḥ</i>
<i>śrī-bhagavān uvāca</i>	
3. <i>klaibyaṁ mā sma gamaḥ pārtha naitat-tvay-yupa-padyate ksudram hṛdaya-daur-balyam tyak-tvot-tiṣṭha parantapa</i>	11. <i>aśoc-yānan-vaśo-castvam prajñā-vādāṁśca bhāsase gatā-sūna-gatā-sūmśca nānu-śocanti paṇḍitāḥ</i>
<i>arjuna uvāca</i>	
4. <i>kathāṁ bhiṣmam-ahaṁ saṅkhye droṇaṁ ca madhu-sūdana iṣubhiḥ prati-yots-yāmi pūjār-hāvari-sūdana</i>	12. <i>na tve-vāhaṁ jātu nāśam na tvam neme janādhipāḥ na caiva na bhavis-yāmaḥ sarve vaya-mataḥ param</i>
<i>śrīyo bhoktum bhaikṣyam-apīha loke hatvārtha-kāmāṁs tu gurūni-haiva bhuñjīya bhogān rudhira-pradig-dhān</i>	13. <i>dehino'smin-yathā dehe kaumāraṁ yauvanam jarā tathā dehāntara-prāptih dhīras-tatra na muhyati</i>
<i>na caita-dvidmaḥ kataranno garīyaḥ yadvā jayema yadi vā no jayeyuḥ yāneva hatvā na jījīvi-sāmaḥ te'vasthitāḥ pramukhe dhārta-rāṣṭrāḥ</i>	14. <i>māṭrā-sparsāstu kaunteya śītoṣṇa-sukha-duḥkha-dāḥ āgamā-pāyino'nityāḥ tāṁsti-tiksasva bhārata</i>
<i>kārpaṇya-doso-pahata-svabhāvah prcchāmi tvāṁ dharma-saṁ-mūḍha-cetāḥ yac-chreyāḥ syān-niścitāḥ brūhi tanme śiṣyas-te'ham sādhi māṁ tvāṁ prapannam</i>	15. <i>yām hi na vyatha-yant-yete purusam puru-sarsabha sama-duḥkha-sukham dhīram so'mr-tatvāya kalpate</i>
<i>na hi prapaś-yāmi mamāpa-nudyād yacchoka-muccho-ṣaṇamindri-yāñām avāpya bhūmāva-sapatnamrddham rājyaṁ surāñāmapi cādhi-patyam</i>	16. <i>nāsato vidyate bhāvah nābhāvo vidyate sataḥ ubhayo-rapi dṛṣṭo'ntaḥ tvanayos-tattva-darsibhiḥ</i>

17. <i>avināśi tu tadviddhī yena sarva-midaṁ tataṁ vināśa-mavya-yas-yāsyā na kaścīt-kartu-marhatī</i>	27. <i>jātasya hi dhruvo mṛtyuḥ dhruvaṁ janma mṛtasya ca taṁ-dapari-hārye'rthe na tvam śocitu-marhasi</i>
18. <i>antavanta ime dehāḥ nityas-yoktāḥ śarīriṇāḥ anāśino'prame-yasya taṁ-d-yudh-yasva bhārata</i>	28. <i>avyak-tādīni bhūtāni vyakta-madhyāni bhārata avyak-tanidha-nānyeva tatram kā paridevanā</i>
19. <i>ya enām vetti hantāraṇam yaś-cainām manyate hatam ubhau tau na vijānītaḥ nāyam hanti na hanyate</i>	29. <i>āścarya-vat paś-yati kaści-denam āścarya-vadvadati tathaiva cānyāḥ āścarya-vaccaina-manyāḥ śṛṇoti śrutvāp-yenām veda na caiva kaścīt</i>
20. <i>na jāyate mriyate vā kadācid nāyam bhūtvā bhavitā vā na bhūyāḥ ajo nityāḥ sāśvato'yam purāṇah na hanyate hanya-māne śarīre</i>	30. <i>dehī nityama-vadhyo 'yam dehe sarvasya bhārata taṁ-sarvāṇī bhūtāni na tvam śocitu-marhasi</i>
21. <i>vedāvi-nāśinām nityām ya ena-maja-mav-yayam kathām sa puruṣāḥ pārtha kam ghātayati hanti kam</i>	31. <i>svadhar-mamapi cāvekṣya na vi-kampitu-marhasi dharma-yād-dhiyuddhā-cchreyo'nyat kṣatri-yasya na vidyate</i>
22. <i>vāśāṁsi jīrṇāni yathā vihāya navāni grhṇāti naro'parāṇi tathā śarīrāṇi vihāya jīrṇāni anyāni samyāti navāni dehī</i>	32. <i>yadr-cchayā copa-pannām svargad-vārama-pāvṛtam sukhinaḥ kṣatri-yāḥ pārtha labhante yuddha-mīḍśam</i>
23. <i>nainām chindanti śastrāṇī nainām dahati pāvakaḥ na cainām kledayant-yāpāḥ na śosayati mārutaḥ</i>	33. <i>atha cettva-mimāṁ dharma-yām saṅgrāmaṁ na kariṣyasi tataḥ sva-dharmaṁ kīrtīm ca hitvā pāpama-vāp-syasi</i>
24. <i>acchedyo'yam adāhyo'yam akledyo'soṣya eva ca nityāḥ sarvagataḥ sthānuḥ acalo'yam sanātanaḥ</i>	34. <i>akīrtiñ-cāpi bhūtāni katha-yiṣyanti te'vyayām saṁbhā-vitasya cākīrtih mara-ṇādati-ricyate</i>
25. <i>avyak-to'yama-cintyo'yam avikār-yo'yamuc-yate taṁ-dēvaṁ viditvainām nānu-śocitu-marhasi</i>	35. <i>bhayā-draṇādu-parataṁ mamṣyan-te tvām mahārathāḥ yeṣām ca tvam bahumataḥ bhūtvā yāsyasi lāghavam</i>
26. <i>atha cainām nityajātaṁ nityām vā manyase mṛtam tathāpi tvam mahābāho naivām śocitu-marhasi</i>	36. <i>avācyā-vādāṁś ca bahūn vadiṣ-yanti ta-vāhitāḥ nindan-tas tava sāmarthyām tato duḥkhata-ram nu kim</i>

37. <i>hato vā prāpsyasi svargam jitvā vā bhokṣyase mahīm tasmā-duttiṣṭha kaunteya yuddhāya kṛta-niścayah</i>	46. <i>yāvā-nartha udapāne sarvataḥ samplu-todake tāvān-sarveṣu vedeṣu brāhma-ṇasya vi-jānataḥ</i>
38. <i>sukhaduḥkhe same kṛtvā lābhā-lābhau jayā-jayau tato yuddhāya yujyasva naivam pāpama-vāpsyasi</i>	47. <i>karman-yevādhi-kāraste mā pha-leṣu ka-dācana mā karma-phala-heturbhūḥ mā te saṅgo'stva-karmani</i>
39. <i>eṣā te'bhihi-tā sāṃkhye buddhir-yoge twi-mām śṛṇu buddhyā yukto yayā pārtha karma-bandhaṇ prahāsyasi</i>	48. <i>yogasthāḥ kuru karmāṇi saṅgam tyaktvā dhanañjaya siddhya-siddhyoh samo bhūtvā samatvam yoga ucyate</i>
40. <i>nehā-bhikrama-nāśo'sti pratyavāyo na vidyate svalpa-mapyasya dharmasya trāyate mahato bhayāt</i>	49. <i>dūreṇa hyavaram karma buddhi-yogād-dhanañ-jaya buddhau śarāṇa-manviccha kṛpanāḥ phala-hetavāḥ</i>
41. <i>vyavasāyātmikā buddhiḥ ekeha kuru-nandana bahuśākhā hyanan-tāśca buddhayo'vyavasāyinām</i>	50. <i>buddhiyukto jahātīha ubhe sukṛta-duṣkṛte tasmād-yogā-ya yuj-yasva yogaḥ karmasu kauśalam</i>
42. <i>yāmi-mām puṣpi-tām vācam prava-dantyavi-paścitāḥ veda-vādara-tāḥ pārtha nānya-dastīti vādināḥ</i>	51. <i>karmajam buddhi-yuktā hi phalam tyaktvā ma-niśināḥ janma-bandhavi-nirmuk-tāḥ padaṁ gac-chantya-nāmayam</i>
43. <i>kāmāt-mānaḥ svarga-parā janma-karmapha-lapradām kriyā-viśeṣa-bahulām bhogaiś-varyaga-tiṁ prati</i>	52. <i>yadā te moha-kalilam buddhir vyatita-riṣyati tadā gantāsi nirvedam śrota-vyasya śru-tasya ca</i>
44. <i>bhogaiś-varya-prasak-tānām tayā-pahṛta-cetasām vyava-sāyāt-miḥ buddhiḥ samā-dhau na vi-dhīyate</i>	53. <i>śruti-viprati-pannā te yadā sthāsyati niścalā samā-dhāvaca-lā buddhiḥ tadā yogama-vāpsyasi</i>
45. <i>traiguṇya-viṣayā vedā nistrai-guṇyo bha-vārjuna nir-dvandvo nitya-sattvastho niryo-gakṣema ātmavān</i>	54. <i>sthita-prajñasya kā bhāṣā samā-dhisthasya keśava sthita-dhīḥ kiṁ pra-bhāṣeta kimā-sīta vra-jeta kiṁ</i>

55. <i>praja-hāti ya-dā kāmān-sarvān pārtha ma-nogatān ātman-yevāt-manā tuṣṭah sthita-prajñasta-docyate</i>	64. <i>rāga-dveṣavi-yuktaistu viṣa-yānindri-yaiścaran ātma-vaśyair-vidhe-yātmā prasā-damadhi-gacchati</i>
56. <i>duḥkheś-vanudvig-namanāḥ sukheṣu vigata-spṛhaḥ vīta-rāgabha-yakro-dhāḥ sthita-dhīrmuni-rucyate</i>	65. <i>prasā-de sarva-duḥkhānāṁ hāni-rasyopa-jāyate prasan-naceta-so hyāśu buddhiḥ paryava-tiṣṭhate</i>
57. <i>yāḥ sar-vatrāna-bhisneḥaḥ tattat-prāpya śu-bhāśubham nābhi-nandati na dveṣṭi tasya prajñā pratiṣṭhitā</i>	66. <i>nāsti buddhira-yuktasya na cā-yuktasya bhāvanā na cābhā-vayataḥ sāntih aśān-tasya kutah sukham</i>
58. <i>yadā saṃhara-te cāyaṁ kūrmo'ñ-gānīva sarvaśaḥ indri-yāṇīndri-yārthebhyaḥ tasya prajñā pratiṣṭhitā</i>	67. <i>indri-yāṇāṁ hi caratāṁ yanma-no'nuvi-dhīyate tadasya harati prajñāṁ vāyur-nāvami-vāmbhasi</i>
59. <i>viṣa-yā vini-vartante nirāhā-rasya dehinaḥ rasa-varjam raso'p-yasya param dṛṣṭvā nivartate</i>	68. <i>tasmād yasyama-hābāho nigṛ-hitāni sarvaśaḥ indri-yāṇīndri-yārthe-bhyaḥ tasya prajñā pratiṣṭhitā</i>
60. <i>yatato hyapi kaunteya puruṣasya vipaścitah indri-yāṇi pra-māthīni haranti prasa-bhaṁ manah</i>	69. <i>yā niśā sarva-bhūtānāṁ tasyāṁ jāgarti saṃiyamī yasyāṁ jāgrati bhūtāni sā ni-sā paśya-to muneḥ</i>
61. <i>tāni sar-vāṇi sam-yamya yukta āśīta matparaḥ vaśe hi yas-yendriyāṇi tasya prajñā pra-tiṣṭhitā</i>	70. <i>āpūrya-māṇam-acalapra-tiṣṭham samudra-māpaḥ praviśanti yadvat tadvat-kāmā yām praviśanti sarve sa sānti-māpnōti na kāma-kāmī</i>
62. <i>dhyāya-to viṣa-yān pūmsaḥ saṅgas-teśūpa-jāyate saṅgāt-saṅjā-yate kāmaḥ kāmāt krodho'bhi-jāyate</i>	71. <i>vihāya kāmānyah sarvān-pumāṇīś-carati niḥspṛhaḥ nirma-mo nira-haṅkā-rah sa sānti-madhi-gacchati</i>
63. <i>krodhāt bhavati saṃmohah saṃmo-hāt smṛti-vibhramah smṛti-bhramśād buddhi-nāśaḥ buddhi-nāśātpra-ṇaśyati</i>	72. <i>esā brāhmaṇī sthitih pārtha naināṁ prāpya vi-muhyati sthitvā-syāmanta-kāle'pi brahma-nirvāṇa-mṛcchati</i>

Editor's note: Long Sanskrit words have been split on purpose, in transliterated text, separated by “-” (hyphen). This is done only to facilitate reading and chanting (to align with the beat), both for children and adults, and may not be grammatically correct. Each segment is usually under four syllables. For example, *yacchokamucchosāṇamindriyāṇām* (in verse 8) becomes *yacchoka-muccho-sāṇamindri-yāṇām*. The editor apologizes for the liberty taken.

Nirvāṇaśatkam

*mano-buddhya-haṅkāra-cittāni nāham
na ca śrotra-jihve na ca ghrāṇa-netre
na ca vyoma bhūmirna tejo na vayuh
cidānanda-rūpaś-śivo’ham śivo’ham (2)*

*na ca prāṇa-sañjñō na vai panca-vāyuh
na vā sapta-dhāturna vā pañca-kośāḥ
na vāk pāṇi-pādau na copastha-pāyuh
cidānanda-rūpaś-śivo’ham śivo’ham (2)*

*na me dvesa-ragau na me lobha-mohau
mado naiva me naiva mātsarya-bhāvah
na dharmo na cārtho na kāmo na mokṣah
cidānanda-rūpaś-śivo’ham śivo’ham (2)*

*na puṇyam na pāpam na saukhyam na duḥkham
na mantro na tīrtham na vedā na yajñāḥ
aham bhojanam naiva bhojyam na bhoktā
cidānanda-rūpaś-śivo’ham śivo’ham (2)*

*na me mṛtyu-śaṅkhā na me jātibhedah
pitā naiva me naiva mātā na janma
na bandhurna mitram gururnaiva śisyaḥ
cidānanda-rūpaś-śivo’ham śivo’ham (2)*

*aham nirvi-kalpo nirākāra-rūpaḥ
vibhut-vācca sarvatra sarvendri-yāṇām
na cāsaṅgato naiva muktirna bandhaḥ
cidānanda-rūpaś-śivo’ham śivo’ham (2)*